

FEHÉR AKÁC FAJTÁK ÉS KLÓNOK MOLEKULÁRIS JELLEMZÉSE, AZONOSÍTÁSA

Demku Tamás¹, Veres Anikó¹, Láposi Réka², Heszky László¹, Kiss Erzsébet¹

¹SZIE, Genetikai és Biotechnológiai Intézet, Gödöllő

²KRF, Környezettudományi Intézet, Gyöngyös

A klímaváltozás egyik legnagyobb nyertesének a hazai erdőkben az akác bizonyulhat. Az egyre melegedő éghajlat következtében az erdőkben domináló tölgy és bükkfák helyét fokozatosan átveheti a jó alkalmazkodó képességgel rendelkező, szárazságot jól tűrő, melegkedvelő fehér akác (*Robinia pseudoacacia* L.).

Az akác elsősorban erdészeti hasznosítása miatt közkedvelt fafaj, de a faipar mellett vadtakarmányként, energia-, gyógy-, és élelmiszeripari növényként is hasznosítják.

A növekvő népszerűsége a nemesítők figyelmét is felkeltette. Fleischmann Rudolf, Kopeczky Ferenc, Keresztesi Béla, Rédei Károly nemesítők munkásságának köszönhetően 1965-ben 40 akácklont szelektáltak, amelyből azóta 8 állami elismerésben részesült. Dél-Koreában takarmányozási céllal tetraploid akácot állítottak elő.

Rédei és munkatársai révén elkezdődött a mikroszaporítási eljárások alkalmazása az akác szelekciós nemesítésében.

Sokoldalúsága miatt fordult figyelmünk az akác molekuláris vizsgálataira felé. Célunk a különböző, Magyarországon fellelhető fajták/klónok azonosítása SSR (mikroszatellit) markerekkel és mikroszatellit adatbázis készítése.

Eddigi munkánk során a Gödöllői Arborétumban azonosított 32 egyedet (fajtát/klont) vizsgáltunk meg a *Robinia pseudoacacia* -ra specifikus 13 SSR markerrel.

Eredményeink alapján az SSR markerek elegendő alkalmasak a vizsgált fajták, megkülönböztetésére, a genotípusok azonosítására.

További célunk a különböző hasznosítású, jó értékű tulajdonságokkal kapcsolatos markerek azonosítása.

A kutatás a TÁMOP-4.2.2.B-10/1 „A tehetséggondozás és kutatóképzés komplex rendszerének fejlesztése a Szent István Egyetemen” c. pályázat támogatásával valósult meg.